

Poštnina plačana v gotovini.

L. XXXIII.

Štev. 12.
1930

**SLOVENSKI
ČEBELAR**
GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO

Članarina (naročnina) znaša letno 40 Din (18 Ikr. 5.50 šilingov).

Vsebina:

Zá skupen list	177	Skrivnosti božične noči	187
Prispevki k razpravi o zadrugi	179	Društvene vesti	188
Novi lončki za med	181	Podružnične vesti	189
Mesečna navodila	182	Dobjež	190
Opazovalne postaje	185	Listnica uredništva	192

Mala borza za med, vosek in čebele.*

Maučec Ivan v Gaučanih št. 103, p. Beltinci, proda 300 kg ajdovca pitanca od zdravih čebel. Cena 10 Din franko tovorilna postaja.

Horvat Franc v Bogojini v Prekmurju proda večjo množino ajdovca pitanca po najnižji ceni.

Franc Sadin, Varož, p. Makole, proda finega ajdovca; cena po dogovoru.

Sreš Ivan v Bratonicah št. 99, p. Beltinci, proda večjo množino prvorstnega ajdovca po 11 Din kg franko postaja Beltinci.

* Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov. Ponudba sme obsegati samo naslov, predmet in ceno. Brezplačna je samo prva ponudba.

Razprodaja čebelarstva.

Prihodnjo pomlad prodam: razložljivi čebelnjak za 84 A.-Ž. panjev, 60 A.-Ž. panjev zdravih čebel z 1 do 2 letnimi maticami, razno čebelarsko orodje, točilo, stiskalnico za vosek ter paviljonček za opazovalni panj. Panji so 2 do 5 let starci.

Do prodaje sem prisiljen zaradi moje službe in zaradi bodočih družinskih razmer. Cena za vse skupaj je 30.000 Din; posamezni panji z rezervnim satjem vred 500 Din komad. **POLIČ ANTON**, železniški uradnik v Ptaju.

Objava vodstva blagovnega oddelka.

P. n. društveni člani, ki so pred 2. junijem t. l. v blagovnem oddelku oddali vosek v zameno za satnice in teh doslej še niso prejeli, se pozivljejo, da nam svojo terjatev prijavijo čim prej, najkasneje pa do 12. decembra 1930.

Poznejše tozadevne reklamacije se ne bodo upoštevale.

Došli so **novi čebelarski znaki** št. 124 - izredno lična pozlačena čebelica na igli, ki naj bi jo vsak čebelar nosil v gumbnici. Po zlatih čebelicah se bomo že od daleč spoznali člani čebelarske bratovščine.

Cena komadu je Din 5.—.

Čebelarji! Kupujte vse čebelarske potrebščine edino le pri „**Blagovnem oddelku**“, katerega solastnik je vsak član čebelarskega društva.

Svoji k svojim!

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI

UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljali na "Čebelarsko društvo za Slovenijo v Ljubljani". Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarske potrebščine: Blagovni oddelek "Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani", Vošnjakova ulica 4

V Ljubljani, dne 1. decembra 1930. / Številka 12.

Letnik XXXIII.

Za skupen list in skupno društvo ali proti skupnemu listu.

redstavnike Čebelarskega društva je banska uprava za dan 23. oktobra t. l. povabila na razgovor o skupnem glasilu za vse kmetijske panoge. Tam so zvedeli, da banska uprava ne namerava samo združiti vse glavne kmetijske stroke, temveč tudi vsa društva v enotno društvo, ki naj bi ga vodila Kmetijska družba. Ustanovitev skubnega lista bi bila le priprava za ustvaritev velikega enotnega društva, kjer bi imele posamezne panoge svoje odseke. Tudi čebelarsko društvo ne bi delalo izjeme.

Banska uprava si obeta od te akcije velike ugodnosti za našega kmetovalca. Žal nam je, da nam jih ni pismeno sporočila. Vobče meni, da bi se kmetijske zadeve obravnavale na skupnem mestu vse bolj sestavno in skladno ter z večjim uspehom nego dosedaj in da bi kmetovalci, tečaji in naše šole dobivale v skupnem listu za manjši denar vzorno, vsestransko in skrbno izbrano štivo.

Širši odbor Čebelarskega društva za Slovenijo je na seji dne 9. nov. t. l. sprejel poročilo svojih zastopnikov na znanje in soglasno sklenil naslednjo izjavo.

Pozdravljamo vsak korak, ki se napravi v korist našega kmetijskega prebivalstva, ne moremo pa razumeti ugodnosti, ki naj bi jih imeli čebelarji od namerovanega združenja.

Dovolujemo si predložiti banski upravi in svojemu članstvu brez kakršnikoli slabih namenov naslednje pomislike glede priklopitve Čebelarskega društva k skupnemu društvu in o uveljavljenju skupnega glasila v presojo.

1. Čebelarsko društvo deluje že 33. leto z najlepšimi uspehi. Izdaja svoje glasilo, ki se more po vsebini in opremi kosati z najboljimi strokovnimi listi. Uvedlo je po vsej banovini panj, ki je za naše razmere najboljši in najmodernejši. Izobrazilo je čebelarje v smotreno zavednem opravljanju panjev in dvignilo pridelek na najmanj desetkratno množino. Čebelarstvo, ki je bilo pred 33 leti popolnoma zanemarjeno, se je čudovito prerodilo. Kamor pogle-

damo, povsod vidimo vzorne čebelnjake in v dobrih letinah toliko medu, da ne vemo kam z njim. Čebelarji so si ustavili svojo organizacijo popolnoma samostojno in jo vodijo z veseljem in navdušenjem. Vse druge naloge bodo izvedli enako požrtvovalno, toda le, če ohranijo vsestransko svobodo.

2. Čebelarsko društvo bi po vladnem načrtu postalo le odsek Kmetijske družbe. Kot odsek bi se pa mogel neovirano udejstvovati le s teoretičnim poukom v skupnem glasilu, oviran bi pa bil pri izvrševanju takih nalog, ki so združene z denarnimi sredstvi. Večina novega skupnega društva bi smatrala čebelarje za nekak privesek in bi mu odkazovala le neznaten del skupne članarine. Opravičeno se Čebelarsko društvo boji, da bodo tista denarna sredstva za uspešno delovanje premajhna. Čebelarski odsek bi bil oviran tudi pri nameravani uvedbi kontrole medu, pri zavarovanju proti požaru, tatvini in drugim nezgodam ter pri ustanavljanju plemenilnih in opazovalnih postaj. Iz istega razloga bi se zmanjšal tudi njihov delež prostora v skupnem glasilu.

Če bi se odsek upiral neprimerni delitvi članarine, bi ga mogel osrednji odbor novega društva ukiniti, ne da bi imel odsek pravice do kake pritožbe.

Naša Kmetijska družba in tudi druge enake inozemske družbe so že imele razne odseke. Velika večina jih je pa propadlo ali pa so se osamosvojili. Isto bi se utegnilo zgoditi tudi z našim odsekom.

3. Žalostna usoda bi zadela premoženje, ki si ga je Čebelarsko društvo s svojimi žulji ustvarilo, to je sklad za »Čebelarski dom«, blagovni oddelek, delavnica za satje in čebelarski muzej. Pravila Kmetijske družbe ne priznavajo družbenim odsekom lastnega premoženja in naša lastnina bi po združitvi avtomatno postala last Kmetijske družbe.

4. Čebelarsko društvo ima 90 podružnic, ki bi se morale združiti s Kmetijskimi podružnicami. Take male edinice ne bi mogle imeti svojih odsekov in maloštevilni čebe-

larji bi bili izročeni milosti večine in bi bili najčešče prikrajšani v svojih pravicah.

5. Združevanje društev bi se pričelo z izdajanjem skupnega glasila že z začetkom novega leta 1931. Po računih, ki jih je stavil na dan ankete poseben odbor, bi znašala članarina in naročnina za skupni list za čebelarje več kot dosedaj, t. j. 45 Din, za člane Kmet. družbe pa 35 Din. Člani bi pa dobivali list za to ceno le pod pogojem, da prispeva banska uprava k tiskovnim stroškom letno 150.000 Din. Koliko časa bi banska uprava podpirala Kmet. družbo s tako ogromno vsoto, ni mogoče vedeti. Če bi se podpora znižala ali prestala, kar je odvisno od kake izpremembe vlade in od črtanja kreditov zaradi štedenja, bi se morala naročnina za list pri enakem obsegu znatno zvišati.

Čebelarji bi pristali na skupno glasilo le, ako bi bil novi list cenejši ali vsaj nič dražji nego sedanji. Dosedanje čebelarsko društvo bi moralo ostati, da bi lahko delovalo kakor doslej.

S kakimi občutki bodo sprejeli člani Čebelarskega društva, ki še sedaj težko plačujejo prispevke, njih povisjanje? 75% društvenikov je, ki se ne zanimajo za druge kmetijske stroke. Ti bi izstopili iz čebelarskega odseka in skupnega društva ali pa postanejo člani cenejše Kmet. družbe. Od ostalih 25%, ki so kmetovalci, pa niti trenutek ne smemo misliti, da bi ne prestopili k Kmet. družbi, ki bi jim za 10 Din nižjo članarino nudila isto strokovno čtivo kakor naše društvo. Čebelarsko društvo bo že v prvem letu izgubilo večino članov, z njimi pa dohodek članarine in možnost kakršnegakoli delovanja.

Članarina je bila že dosedaj za čebelarje visoka. Največ stroškov je povzročil tisk lista. Nekaj časa je prispeval h kritju tiskovnih stroškov dobiček blagovnega oddelka. Ko pa so se poslovne ure tega oddelka omejile le na nekoliko ur tedensko, so se dohodki in prispevki blag. oddelka zmanjšali in iskali smo podpore pri banski upravi. Sedaj, ko smo blagovni oddelek na novo opremili in pomnožili nje-

gove poslovne ure na osem ur dnevno, gojimo upravičeno upanje, da bomo po kritju investicijskih stroškov vsaj leta 1932 začeli članarino znižavati. Ne bojimo se torej posledic, ki jih bi imela namera banške uprave, da po novem letu 1931 ne dobi nobeno posebno glasilo banovinske podpore.

6. Končno še tole. Čebelarska društva so po vsem svetu samostojna društva in v naši kraljevini jih je poleg našega še sedem. Združena so v Jugoslovanski čebelarski zvezi, ki dobiva od ministrstva enotno podporo, od katere prejema dočen delež tudi naše društvo. Vprašanje pa je, ali more biti nesamostojen odsek

kakega društva član tega Čebelarskega saveza in deliti z njim ministrsko podporo? Mi dvomimo. Določen odgovor nam bo dal savez sam.

Kmetijska družba je bila že desetletja torišče političnih bojev, čebelarji pa nikakor ne žele, da bi se strankarske razprave zanesle tudi v njih vrste.

Z ozirom na vse te razloge je odbor preverjen, da bi bilo skupno glasilo in združenje vseh društev v eno društvo, čebelarstvu v veliko škodo, in izjavlja, da za posledice te namere ne more prevzeti nikake odgovornosti.

**Odbor Čebelarskega društva za Slovenijo
v Ljubljani.**

Prispevki k razpravi o zadrugi.

Avgust Bukovec v Ljubljani.

I.

 slovensko čebelarstvo živi sedaj v prav hudi krizi. Razmere pri kupčiji z medom se čimdalje bolj slabšajo in postajajo že skoraj obupne. Cene so mu padle globoko pod ceno sladkorja in so v splošnem mnogo nižje nego pred vojno. Lov na kupovalce je vedno bolj brezobzoren. Na vse mogoče načine ugibamo, kako bi pridelek spečali in kakšnih sredstev naj bi se posluževali, da omogočimo nejubo konkurenco — čebelarja proti čebelarju...

Zaradi teh neugodnih razmer, ki iz njih ne vidimo rešitve in ki so posledica velike splošne gospodarske krize ne samo v Jugoslaviji, marveč po celem svetu, postajajo čebelarji nemirni in nezadovoljni ter iščejo vzrokov za krizo. Nič ni čudno, če se pri tem iskanju spomnijo zlasti svoje strokovne organizacije, in mnogo jih je, ki so prepričani, da je naše društvo v sedanji obliki krivo, da med ne gre v denar. Nekateri so mnenja, da društvo premalo stori

za omiljenje medene krize. Sporedno s temi očitki se pa pojavljajo klaci po zadrugi, od katere si nekateri obetajo, da bo odločilno vplivala na našo trgovino z medom, na regulacijo cene in seveda tudi na tako znatno večjo porabo medu, da bomo svoj pridelek lahko spečavali — vsi brez izjeme, pa takoj in podobrih cenah. Od zadruge pričakujejo toliko dobro in verujejo v njene pozitivne uspehe tako živo, da človek nehote osupne in začne razmišljati, katera pot prav za prav vodi v deveto deželo...

Menda ga ni čebelarja, ki si ne želi boljših kupčij z medom in niti enega ne poznam, ki bi iz kakršnegakoli vzroka hrepenel, da ostane dosedanje kritično stanje čebelarstva neizpremenjeno. Vse stoka in zadrugarji in protizadrugarji so si edini v mnenju, da se razmere morajo izboljšati, kajti sedanje so tako žalostne, da se čebelarjenje resnično več ne izplača.

Torej edini smo si v tem, da moramo iskati kakršnihkoli sredstev za omiljenje medene krize. Tu se pa razhajajo načela zadrugarjev in protizadrugarjev. Ni mi namen, da bi o vzrokih različnega naziranja na tem mestu obširnejše razpravljal, ome-

njam pa vendarle to, da je očitek, da so protizadružarji iz sebičnih razlogov proti zadruži, v toliko šepav, ker bi protizadružarji istotako lahko rekli, da so zadružarji za zadružo samo iz sebičnih razlogov. S takimi argumenti ni umestno hoditi na plan, ker imajo dva obraza.

Propaganda za zadružo je postala zlasti v zadnjem času prav živahna. »Slov. čebelar« je letos objavil precej člankov o zadruži. Kdor jih kritično premotri, jim ne more odrekati resnosti in dobrohotnosti. Vsi pisatelji razen enega so bili stvarni in poznalo se je njih spisom, da so jih pisali z lepim namenom, da najdemo pot iz zagate, v katero nas je privreda gospodarska kriza.

Eno pa je, kar sem v člankih glede zadruže vselej pogrešal: nihče izmed pisateljev ni razvil podrobnega načrta, kako si predstavlja poslovanje zadruže, to nas pa vsekakor najbolj zanima. Nejasno je še, kako namerava urediti ta ali oni finančno stran, vodstvo, nakup in prodajo blaga, reklamo in še več drugih stvari, ki so v najtesnejši zvezi z zadružo. Vrhtega smo slišali samo o takih stvareh, ki govore v prilog zadruži. To je seveda umljivo! Od zadružarjev pač ne moremo pričakovati, da bi pisali o stvareh, ki utegnejo ustvariti med čebelarji tako razpoloženje, ki bi nasprotovalo uresničenju njih ideje o zadruži. Glavna napaka je torej bila, da nismo bili poučeni o podrobnostih načrta za zadružo, o tistih podrobnostih, ki odločilno vplivajo na uspeh vsakega podjetja. Ustanovimo zadružo, pa bomo med lahko prodajali, to je bilo vse, kar smo čitali. Baš za to, ker nam podrobnosti načrta niso znane, si pa ne moremo ustvariti prave slike o načinu poslovanja zadruže in ali bo res mogoče izvesti to, kar smatrajo zadružarji za samo ob sebi umevno.

Prave opozicije proti zadruži prav za prav ni bilo. Zadružarji so se pač zavedali, da društveni odbor ne more meni nič tebi nič z njim potegniti in da ima resne pomisleke proti njih načrtom. Toda vsi pomisleki ne bi bili nič zaledli, ako bi imeli

zadružarji v čebelarjih samih krepko oporo. Te pa niso imeli, ker je bila propaganda za zadružo premalo informativna v glavnih podrobnostih.

Prav rad priznam, da o ustanovitvi zadruže nismo razpravljali tako, kakor bi bili morali in da begamo čebelarje že predolgo z nadami in svarili. Skrajni čas bi bil torej že, da dovedemo to zadevo h koncu, pa naj bo na tak ali tak način.

Pa prosim nikakih očitkov, ki so tako poceni! Zadružarji morajo vpoštovati, da se organizacija važnega podjetja (trgovine) ne more izvršiti brez temeljitetih priprav oziroma vsestransko pretehtanih načrtov. Mi nočemo muh enodnevnic, nam se hoče trdne in zdrave stanovske organizacije. Vse eno je ali ima organizacija naslov društvo ali pa zadruža, kajti bistvo obeh je vzajemna pomoč, torej enaki smotri pod različnim klobukom.

Če bi bili zadružarji objavili svoje podrobne načrte in jih temeljito podprli ter dokazali življenjsko zmožnost zadruže, bi bržkone danes ne bili tam, kjer smo bili pred leti: pred načelnim bojem za zadružo.

O zadruži se moramo odločiti. Storil bom vse, da se napravi konec cencanju in ne bom miroval, dokler ne bo odločitve. Ta pa mora biti taka, da bo v korist slovenskemu čebelarstvu. To in edino le to je zame odločilno, vse drugo je nič evo. Zato sta pojma zadruža — društvo zame danes postranskega pomena. Nam je treba organizacije za uresničenje naših življenjskih potreb in mi je čisto vseeno, pod kakšno streho smo zbrani, ali pod zadružno ali pod društveno.

Posameznik pa nikdar vsega ne ve in baš pri snovanju novih načrtov se radi uračunamo. Zaradi prevelike vneme za kako idejo prezremo marsikaj, kar je pozneje dobri stvari v škodo, da ne rečem v propast. Zato mora vsak zagovornik kakje ideje vpoštovati tudi pomislike nasprotnikov in jih dobro pretehtati, da ne zaide na napačno pot. Poštena in iskrena opozicija je v vsakem zdravem gospodarstvu

potrebna. Ni prav, da enostavno zadušimo glasove, ki se pojavljajo proti zadrugi. Vse zvono moramo slišati, šele potem si lahko napravimo pravo sliko.

Odločil sem se, da objavim svoje pomislike glede zadruge za razpečavanje medu. Naprosil bom tudi več znanih slovenskih čebelarjev, da povedo svoje mnenje ne glede na levo ali desno.

Poskušal bom zbrati vse, kar nas zanima, zlasti kar je v zvezi s prodajo medu

zadružnim potom in sploh. Upam, da si bomo potem v marsičem bolj na jasnem in da bomo vedeli, kaj nam je storiti.

Nadejam se pa, da naposled najdemo tudi dovolj pozrtvovalnih čebelarjev, ki bodo pomagali graditi nova pota. Teh pričakujem zlasti iz vrst takih, ki so vneti za zadrugo in jih kličem že vnaprej: Pozdravljeni! Vsem dlakocepcom in pikolovcem pa želim lovski blagor!

Novi lončki za med.

Fvo jih! Zelo smo si jih že zeleli, pa smo jih vendarle dobili. Kar nagledati si jih ne morem, tako lični in pripravnji so. Paniček (košek) na sliki je živordeče barve, napis temnosinje, lončki so pa snežnobeli. Zadi je šesterokot, v njem pa naslednje reklamno besedilo: »Med je najučinkovitejše krepčilo in zdravilo za živčevje, mišice, srce, pljuča in želodec. Otroci, okrevalci, slabokrvnici in športniki, segajte po njem!«

Tudi pokrovček je opremljen s tako sliko, kakršna je na sprednji strani lončka. Edino to mi ni prav po volji, ker na pokrovčku ni dovolj prostora za čebelarjev žig. Majhnega bomo vseeno lahko gori pritisnili, za večjega je pa prostor ob strani lončka ali pa na dnu, kakor kdo hoče. Pri novi nakladi tudi tega malenkostnega nedostatka ne bo.

Lončke prodaja naš blagovni oddelek. Imamo take za 6 dkg medu in take za $\frac{1}{4}$ kg. Točne cene danes, ko to pišemo, ne moremo še navesti. Za male lončke utegne znašati 80—90 par za komad, za večje pa 1.40 do 1.50 Din.

Do lončkov imajo pravico samo društveni člani. Najstrožje bomo pazili, da jih neupravičeni čebelarji ne bodo dobili. Kupci, ki jih v blagovnem oddelku osebno ne poznajo, da so organizirani čebe-

larji, ne bodo dobili lončkov brez članske izkaznice (glej 3. stran ovoja pričujoče številke Slov. Čeb.!) Vsako zlorabo izkaznice, ozir. lončkov bomo brezobzirno prijavili pristojni oblasti. Na vsakem lončku mora biti žig!

Zaradi tega in zaradi manjših stroškov za omot in poštnino priporočamo podružnicam, naj zbera naročila svojih članov in naroče blago skupno. S tem bomo tudi najbolj onemogočili kako zlorabo.

Pripominjamo, da ima blagovni oddelek edini pravico za prodajo teh lončkov v Sloveniji. To drugače niti ne more biti, ker je na njih društvena firma.

Ponovno opozarjam, da spada v take lončke le fin med, zlasti pa temeljito prečiščen. Le s takim medom in v tej posodi

si bomo pridobili stalnih kupovalcev in delali uspešno propagando za porabo domačega medu.

Priporočamo pa čebelarjem, naj ne razmetavajo medu v teh posodah po slepih

cenah. Minimalna cena za mali lonček naj bo 2.50 Din, za večjega pa 7.50 Din.

Pričakujemo, da bodo čebelarji prav živahnno segali po lončkih in uspešno uvedli to reklamno posodico.

Mesečna navodila.

Fr. D. Jug

— Brezje.

Uvod.

a l. 1931. je zadelo me ne, da bom podajal mesečna navodila. Postavil se bom le bolj na praktično stališče ter skušal podajati čitateljem, posebno čebelarjem-začetnikom, kolikor mogoče točna navodila. Ker je v ta namen v listu določen le skromen prostor, je umljivo, da mi bo mogoče obdelati le najvažnejša čebelarska opravila, ki jih je treba izvršiti med letom v čebelnjaku in izven njega.

Ker enih in istih opravil ne opravljam čebelarji povsod v enem in istem mesečnem času, se je treba ravnati po krajevnih in vremenskih razmerah kraja. »Slov. Čebelar« bo tudi v l. 1931. prinašal navodila za en mesec naprej, toda s to razliko, da bodo naslovljena v vsaki številki dvomesečno (n. pr. navodila za mesec december—januar ali januar—februar itd.).

December — januar.

Ako smo jeseni pri zazimljanju panjev opravili vse vestno, družine oskrbeli z zadostno hrano, t. j. z dobrim ajdovim medom ali s sladkorjem, panje vestno zapazili, da čebele ne trpijo prepiha in mraza ter ako imajo mir in primerno zavetje, prezimijo v normalni zimi prav lepo. Vendar pa, ako so same sebi prepričene, da nihče nanje ne pazi, ni gotovo, da vse družine v redu prezimijo, posebno ako nastopi huda, ostra ali vlažna zima. Čebelar, ki mu ni vseeno, kako čebele prezimijo, stori vse, da mu zaradi mraza in drugih nezgod ne pomrjejo.

Čebele potrebujejo pozimi popoln mir, svež zrak in primerno toploto. Najbolj jim škoduje prepih in vlaga, toda proti temu smo se že v mesecih oktobru in novembru dobro zavarovali. Decembra in januarja meseca pa prihaja v poštev le opazovanje čebelnih družin v čebelnjaku in zunaj njega, da takoj odstranimo vsak nered, ki bi jih utegnil motiti v njihovem zimskem počitku. V čebelnjaku mora biti ta dva meseca popoln mir. A tudi zunanjša okolica jih utegne večkrat vznemirjati. Posebno sinice, vrabci in žolne se večkrat preveč udomačijo pri čebelnjaku, hodijo posedat na brade in kljujejo po njih ter s tem živali vznemirjajo. Čebelar naj ptic ne preganja, ker bi to dosti ne pomagalo, ampak postavi naj jim hišice, pa ne v bližini čebelnjaka, in naj jih v hudi zimi nasipa hrane, potem ne bodo nadlegovale čebel.

Neprijetni gosti so čebelam pozimi tudi miši in mačke, ker delajo okoli panjev nemir. Miši skušajmo sproti poloviti v past! Pazimo še posebno na tako zvano miško rovko! Ta je tako majhna, da se splazi pri količkaj večjem žrelu v panj in uničuje ter razburja čebele.

Ne trpimo v neposredni bližini čebelnjaka snega. Vselej, kadar zapade na novo, ga odkidajmo vsaj dva metra na široko in potresimo po snegu plev, žaganja ali pepela! Pazimo tudi, da psi in otroci ne razgrajajo okoli čebelnjaka. Tudi ne opravljam v bližini njegovi takih del, ki bi čebele razburjale.

Kadar je temperatura nizka, pod ničlo in mrzlo vreme, ne smemo okoli panjev prav nič stikati in jih ne odpirati, kajti

vsak najmanjši ropot škoduje čebelam, ker prično v gnezdu šumeti in se gibati. Vsaka čebela pa, ki se zaradi razburjenja loči od zimske gruče, zapade smrti, kajti čebele tvorijo toplo le v skupni gruči, izven nje v plodišču je pa tako hladno, da posamezna čebela takoj otrgne in pade na dno panja ter se več ne dvigne.

Drugače pa je, ako nastane zadnje dni decembra ali prve dni januarja meseca po prvem hudem mrazu zopet južno in toplo vreme, da čebele celo po malem izletavajo. Za ta čas pa ne veljajo ti strogi predpisi. Tedaj čebelar pri njih že lahko kaj stori. Panjev ne sme odpirati in pregledovati, pač pa lahko potegne iz plodišča podstavljeni lepenko, da odstrani mrtvice in pogleda, če ni med njimi matice. Seveda ta pregled bi bil le izjemen, t. j. ako se nam zdi, da bi v katerem panju ne bilo kaj v redu. Meni se je že zdodilo, da sem dobil konec decembra meseca na lepenki mrtvo matico.

Najsi bo zima kakršnakoli, ostra ali mila, čebelar ne sme biti brezskrben, temveč mora vedno paziti na svoje ljubljenke. Kadar v čebelnjak ne smemo stopiti, moramo pa opazovati panje zunaj s prisluškovanjem in opazovanjem pri žrelu, kajti navadno že pri njem ugotovimo prve znake kakega nereda v panju, n. pr. ako je družini umrla matica, ali če čebele trpijo žejo zaradi pretrdega, suhega medu, ali če družino razburja kaka druga stvar.

Pri panjih, ki imajo le navadno žrelo, je opazovanje težavno, a pri panjih novejšega sestava, ki majno tako zvano žrelo po ameriškem načinu, je pa veliko laže, ker je odprtina visoka 25 mm in široka prav toliko kakor prednja končnica. Ta odprtina je zaprta z zagozdo iz trdega lesa, vanjo pa je vrezano navadno žrelo, ki je 8 mm visoko in 12 cm široko. Pri zunanjem zimskem opazovanju potegnemo iz panja celo zagozdo, nato potegnemo še lepenko ali papir, ki smo ga bili pri zazimljenju podložili pod gnezdo na dno panja. Tedaj opazimo že na lepenki znake, ali je v čebelnem gnezdu vse v redu

ali ne. Zagozde pri panjih se morajo z lahkoto odpirati, zato mora čebelar poskrbeti že jeseni pri zazimljanju, da jih očisti in, če je potrebno, tudi postruži, kajti mizarji pri novih panjih napravljajo te vrste žrela tesna, ker ne računajo, da se utegnejo poleti kaj malega skrčiti, pozimi pa napeti.

Zunanje opazovanje panjev lahko izvršimo v zimskem času večkrat ali vsaj po vsakem hudem mrazu, ko nekoliko odneha. Tedaj bomo tudi pozimi čebele vedno pregledovali in panjeva dna večkrat očistili. S takim pregledovanjem, ako ga izvršimo mirno, jih prav nič ne razburjam v njih zimskem počitku. Pri panjih pa, ki imajo le navadno žrelo, ne moremo pozimi drugega storiti, kakor da jim večkrat žrela izčistimo z gosjim peresom.

Opazujemo pa lahko čebelne družine pozimi tudi s prisluškovanjem. Kadar nam dopušča vreme, stopimo mirno v čebelnjak, odprimo panju vratca ter naslonimo uho na slamico v smeri čebelnega gnezda. Ako čebele narahlo šume pri vseh panjih enako, tedaj je vse v redu. Ako pa opazimo, da v kakem panju jako šume, potem ni v njem vse v redu. Vzeti ga moramo na piko in ga pogosteje opazovati. Ako se ne pomirijo, bo treba kaj ukreniti. Tako opazovanje je potrebno posebno proti koncu januarja meseca, ko še ni ugodnega vremena, da bi mogle čebele že kaj izletavati.

V normalnih zimah je najnavadnejša nezgoda, da tupatam kak panj izgubi matico. Potem se čebele razburijo in razlezijo po satju in iščejo svojo ljubljeno mater ter povzročajo z jokanjem in šumenjem nemir še sosednjim panjem. V takem primeru poglejmo ob prvi ugodni priliki v panj. Gotovo bomo našli matico med mrtvicami na dnu panja. Napreden čebelar, ki čebelari s premičnim delom ter ima kako matico v prašilčku v rezervi, si lahko pomaga. Kadar je količkaj primerno topli, vsaj 7° C, prestavimo prašilček z matico vred v panj, kateremu je umrla matica, in panj je ozdravljen.

Čebelar začetnik pa, ki še nima prasilčkov in matic v rezervi, mora čakati ugodne prilike vsaj do takrat, ko se spomladi čebele prvič sprašijo, kajti sedaj še ni ugoden čas za dodajanje matic in za združevanje panjev. Več o tem prihodnji mesec.

Zgodi se pa tudi, da v panju prično čebele šumeti in se razležejo po satju kljub temu, da matice niso izgubile. Temu je več vzrokov: najnavadnejši je zapeka, žeja, v panju je pre malo vlage, med je suh in trd, kristaliziran. Poglejmo v panj! Ako vidimo na dnu na lepenki strjene drobce medu, tedaj vemo, da čebele trpijo žejo. Pomagamo jim s tem, da nalijemo v star, prazen sat nekoliko mlačne vode, ki ji primešamo nekoliko medu. Sat z raztopino zamenjamo v plodišču z drugim, ki ni zaseden s čebelami ter ga pristavimo v bližino gnezda. Ko pridejo čebele do tekočine, jo znosijo v gnezdo in se zopet pomirijo. Pri kranjiču je pa ta zadeva težavnejša, vendar mu lahko pomagamo, ako napolnimo s tekočino kos praznega sata in ga postavimo zadi za satje. Večkrat razburja čebele v zimskem počitku tudi vlaga ali pa od plesnobe okužen zrak. To povzroča prepih. Panj ni zadi ali s strani dobro zadelan in se pri odprtini tvori v mrzlih zimskih dneh mokrota, zaradi te začne kak sat ob kraju plodišča plesniti in to povzroča v panju slab zrak.

Mokrota pri žrelu pa ni vselej znak kakega nereda v panju. Panji močijo navadno proti koncu januarja meseca, ko se prično čebele že bolj gibati in je zaradi tega v njih topleje. Moča pri žrelu nastane večkrat zaradi tega, ker so končnice pretanke. Pri modernih panjih, ki imajo sprejedaj dvojno steno, opazamo ta pojav le redko. Ako opazimo pri kakem rosno žrelo, ni še to znak kakega nereda v njem, dokler so čebele mirne. Ako žrela zelo močijo, moramo paziti nanje, da se v hudem mrazu ne zaledenijo. Treba jih je večkrat očistiti, kajti čebele morajo imeti vedno odprto žrelo, četudi ne izletavajo.

Kakor hitro slutijo, da izhod iz panja ni prost, se prično razburjati in postanejo nemirne. Zaradi tega jim ne smemo nikdar žrela preveč zožiti, ampak ga le nekoliko zasenčiti. Pomnimo še to, da vsak nered in nemir, ki se pojavi med zimskim počitkom v panju, mora čebelar draga plačati, kajti kadar so čebele nemirne in nezadovoljne, uživajo več hrane ter porabijo pred časom zimsko zalogo, poleg tega pa je še nevarnost za grižo.

Končno še nekoliko besed čebelarjem začetnikom samim. Zimska doba ni za čebelarja čas počitka, ampak dela in premišljevanja. Premišluje naj, česa ni v minulem letu prav storil in na kaj mu bo treba v bodoče obračati večjo pozornost. Napravi si naj načrt za kako morebitno povečanje čebelarstva. Opozarjam pa na neko zelo važno zadevo, namreč glede načina čebelarjenja. Naglica v napredku ni dobra. Bolje je napredovati polagoma, a zanesljivo. Najbolje se je poprijeti le enega sestava panjev s premičnim satjem ter se ga tudi držati. Vsak sestav panjev namreč ima svoje težave. Več sestavov panjev v čebelnjaku dela več težav pri opravljanju čebel. Najbolje čebelari in največ veselja od čebelarstva ima le tisti, ki ima panje vse ene mere. Mera v čebelarstvu igra veliko vlogo. Zimski dnevi pa so za to najugodnejši, da si orodje in panje tako uredimo, da bomo v letnem času vsa čebelarska opravila opravljali z lakkoto.

Pa ne samo dobrih panjev in dobrega orodja je treba čebelarjem začetnikom, ampak tudi znanja in izobrazbe, kajti čebelarske vede ne zajemamo baš z veliko žlico. Zato priporočam začetnikom, naj pridno segajo po čebelarskih knjigah in jih marljivo proučujejo. Zato so pač najprimernejši zimski večeri. Vsak začetnik naj pristopi k čebelarskemu društvu in naj pridno čita »Slovenskega Čebelarja«, ki ga prejme vsak mesec. Segaj naj tudi po starejših letnikih, kolikor jih še dobi. Le potem mu bo mogoče hoditi z napredkom časa. Naj se ne ravna po starokopitnežih in naj ne prezira nasvetov, ki

jih dajejo strokovnjaki in izkušeni čebelarji, bodisi s tiskom ali pri čebelarskih predavanjih. A žalibog, da so tudi med čebelarji začetniki, ki se preveč zanašajo na svojo modrost in prezirajo nasvete.

Naj navedem le en primer. Nagovoril sem čebelarja začetnika, ki je sicer izobražen po poklicu, zakaj ne čita »Slov. Čebelarja«. Odgovoril mi je: »Pregledal sem že nekoliko letnikov, ki mi jih je

nekdo posodil, pa mi ne ugajajo.« Kaj vam ne ugaja? »Pišejo v list le taki, ki sami sebe iščejo, jaz pa lahko čebelarim brez njih, pa je mirna Bosna...!« Kakšen je večkrat napredek pri takih samozavestnih čebelarjih, mi tu ni mogoče razpravljeni, ker tu ni za to prostora. Omenil sem to le mimogrede, da marsikje več vedo in znajo piščeta več kakor kokla...«

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič, Ljubljana.

Mesečno poročilo za oktober 1930.

Živahnost čebel je začela ponehavati in polagoma prehajati v zimsko mirovanje. Izletavanje se je zaradi deževja in vedno hladnejšega vremena omejilo povprečno na polovico mesečnih dni. Čebele so skoraj povsod kak dan prinašale mrvice obnožine iz nemedenega jesenskega cvetja. Podjetnejše so tudi stikale po brezmatičnih panjih in pomagale naravi, da uniči, kar ni sposobno za življenje.

Čebelarji še vedno tožijo, da ni povpraševanja po medu. Prav je, da poročajo svoje težave, da se objavlja v strokovnem listu. Vedno smo pripravljeni, da jim svetujemo, kako se vsaj deloma olajša gorje!

Prav izvrsten je bil v tem pogledu v 11. štv. letošnjega »Čebelarja« objavljen članek g. D. Juga o »Propagandi«. Glavna misel zasluži, da se jo večkrat ponovi in pride vsem čebelarjem pred oči. Nekoliko spremenjena se glasi: Vsak naših tovarišev naj se trudi in skrbi, da se bo vpeljala in povečala splošna poraba medu. Nihče naj se ne sramuje tega poštenega dela, pa če bi ga tudi kdo primerjal s siromašnim Dalmatincem. Med naj kot izdatno in zdravilno hranivo uživa vse ljudstvo, ne samo meščani. Da se da pri podeželskem ljudstvu veliko doseči, kaže dejstvo, da Ljubljana razpošilja med tudi zunanjemu kmetskemu prebivalstvu.

V r m a š e, p. Šk. L. Bolj lahkim panjem sem dodal nekoliko sladkorja, da imajo zadostno zimsko zalogo.¹ — Sredi meseca sta prišla dva panja ob matico. Sosedji so ju takoj izvohali in popolnoma izropali kljub temu, da sem sirotam dodal drugi matici in ju trdno priprl.² — Nadrobna cena medu se pri nas giblje od 20 do 22 Din za kilogram.

B o h. B i s t r i c a. 25. oktobra je padlo v ravnnini tri prste na debelo snega. Počočja so bila pa že prej bela. Čebele bo treba zazimiti.

D o b. Čebele so v začetku zadnje tretjine meseca prinašale obnožino z zakasnelih vrtnih aster.

C e r k n i c a. Naši člani imajo še večjo množino cvetličnega medu naprodaj.³

K r k a. Pri nas niti cvetlični med ne gre v denar.

V a v p č j a vas pri **S e m i č u.** Ajdovca smo prodajali po 12—13 Din.

N o v o m e s t o. Letošnji pridelek je bolj pičel, pa še za tega ni kupcev.

L o k o v e pri **M o z i r j u.** Kupci plačujejo voščine po kakovosti po 6—15 Din za kilogram.

S p. L o ž n i c a. Sinice so zelo pritiskele in uničile mnogo čebel.⁴

G u š t a n j. Po točenem medu ni po-vpraševanja. Neorganizirani kmetski čebe-larji ga prodajajo v satju zaradi denarne stiske za vsako ceno, največ po 7—10 Din.

¹ Ajdovega medu bi dobili za isto ceno ali še ceneje in bil bi mnogo boljši kot sladkor. Istočasno bi pomagali svojim tovarišem. Čebelarji naj vsaj spomladi kupujejo za pitanje ajdovca. Če ga drugje ne bodo dobili, naj se obrnejo na naš bla-govni oddelek.

² Oktobra bi lahko z drugimi ukrepi preprečili nezgodo, ako ste opazili ropanje o pravem času.

Društveni člani ga še niso nič prodali, ker nočejo dati cvetličnega medu po 10 Din.⁵

N e d e l j i c a. Ajdov med se prodaja po 8 Din.

³ Vendar niso na dvakratno pismeno prošnjo vposlali vzorca »Blagovnemu oddelku«, Šele tiskanemu pozivu v »Čebelarju« so se odzvali.⁶

⁴ Polagajte jim hrane, pa boсте ohranili pridne pomočnice pri zatiranju sadnih škodljivcev in čebele.

⁵ Ravnajo prav!

Glavni poročevalec.

Mesečni pregled za september 1930.

Kraj	Višina nad morem m	Označba opaž-vanja a pačja	Panj je teže						Toplina zraka			Dni jeilo								
			pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih d ^{kg}	naiveč pridobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izlenih	deženih	snežnih	oblačnih	pol. jašah	jašnih	
			1.	2.	3.	1.	2.	3.												
			mesečni tretini d ^{kg}			pri- dobil												vetrovih		
1. Ljubljana .	305	A.-Ž.	—	—	—	15	15	10	—	40	—	+21	0 +10'0	11	10	—	18	5 8 7		
2. Vič pri Ljublj.	298	A.-Ž.	—	—	—	40	40	30	—	110	—	+20	0 + 9'7	13	13	1	15	4 12 5		
3. Št. Vid nad Lj.	314	A.-Ž.	—	—	—	—	10	10	—	20	—	+17	+ 3 + 8'7	18	11	—	19	6 6 10		
4. Tacen p.Šmar. goro . . .	314	A.-Ž.	—	—	—	80	115	40	—	235	—	+20	0 +11'0	24	7	—	18	4 9 6		
5. Škofja Loka .	349	A.-Ž.	—	—	—	30	20	75	—	125	—	+18	+ 1 +10'0	10	9	1	19	6 6 18		
6. Virmaše pri Škofji Loki .	361	A.-Ž.	—	—	—	60	5	0	45	—	155	—	+18	+ 3 + 8'0	16	12	—	15	13 3 22	
7. Blej. Dobrava	577	A.-Ž.	—	—	—	35	45	20	—	100	—	+15	+ 4 + 8'9	5	10	—	19	7 5 4		
8. Boh. Bistrica .	540	A.-Ž.	—	—	—	40	25	45	—	110	—	+23	+ 3 + 9'7	13	10	1	8	16 7 24		
9. Dob . . .	305	A.-Ž.	—	—	—	20	10	20	—	50	—	+21	+ 5 + 9.8	5	7	—	19	7 5 4		
10. Rova na Gor.	350	A.-Ž.	—	—	—	60	40	30	—	130	—	+17	+ 2 + 9'2	13	14	—	17	5 9 8		
11. Breg-Križe .	483	A.-Ž.	—	—	—	40	40	40	—	120	—	+17	0 + 6'3	9	11	—	15	7 9 3		
12. Cerknica . .	575	A.-Ž.	—	—	—	20	10	20	—	50	—	+17	+ 1 + 9'0	18	13	1	10	21 — 20		
13. Sv. Gregor pri Ortneku . . .	736	A.-Ž.	—	—	—	8	20	20	—	48	—	+19	+ 2 + 8'8	12	11	2	18	10 3 16		
14. Krka . . .	300	A.-Ž.	—	—	—	70	50	15	—	135	—	+20	+ 1 + 9'3	5	8	1	21	9 1 12		
15. Vavčja vas p. Semiču . . .	280	A.-Ž.	—	—	—	25	15	30	—	70	—	+16	+ 1 + 10'7	16	10	1	15	16 — 21		
16. Novo mesto .	180	A.-Ž.	—	—	—	20	10	10	—	40	—	+21	+ 1 + 11'5	23	7	1	17	12 2 6		
17. Ptuj . . .	221	A.-Ž.	—	—	—	30	20	10	—	60	—	—	—	—	23	15	—	13	17 1 16	
18. Lokove pri Mozirju . . .	465	A.-Ž.	—	—	—	10	20	30	—	60	—	—	—	—	—	23	15	—	13	17 1 16
19. Sp. Ložnica p. Žalcu . . .	252	A.-Ž.	—	—	—	40	45	25	—	110	—	+19	+ 1 + 9'9	11	9	—	18	10 3 24		
20. Orehoval vas pri Mariboru	270	A.-Ž.	—	—	—	50	50	25	—	125	—	+29	+ 1 + 15'0	10	16	—	18	6 7 19		
21. S. Duh na Ostr. vrhu . .	536	A.-Ž.	—	—	—	30	15	10	—	55	—	+17	0 + 7'7	21	7	1	7	17 7 12		
22. Vrzej p. Ljut.	176	A.-Ž.	—	—	—	25	15	10	—	50	—	+19	+ 1 + 9'8	23	10	—	11	20 — 23		
23. Cezanjovci .	182	A.-Ž.	—	—	—	50	80	45	—	175	—	+19	+ 4 + 7'5	11	6	1	13	10 8 14		
24. Guštanj . .	398	A.-Ž.	—	—	—	50	50	25	—	125	—	+29	+ 1 + 15'0	10	16	—	18	6 7 19		
25. Jarenina . .	262	A.-Ž.	—	—	—	50	50	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
26. Nedeljica pri Turnišču . .	170	A.-Ž.	—	—	—	50	50	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

Skrivnosti božične noči.

Pirnat Josip — Št. Jernej.

oj rajni ded — Bog mu daj nebesa! — je bil svet mož. Dajal je Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega, pri tem pa pasel obilno čredico čebelic, ki so mu delale veselje in zabavo in mu večkrat napolnile mošnjiček z rumenimi cekini.

Bil je stara korenina in je menda poznal vse najvažnejše zgodbe prav od stvarjenja sveta. Zlasti je vedel povedati mnogo čebelarskih doživljajev in pripovedovati, kako se okrepe domače čebele na škodo drugih, sosednjih čebelarjev.

V jasni in topli božični noči sva nekoč s posodo z blagoslovljeno vodo in z loncem žerjavice v roki, kadila ter blagoslavljala okrog hiše in okoli drugih gospodarskih poslopij. Posebno dolgo sva se kot navdušena čebelarja pomudila na vrtu pri čebelnjaku. Prisluškovala sva ob posameznih panjih; prijetno šumenje se je glasilo iz teh skrivnostnih kraljestev. Pihnil sem dim od blagoslovjenega lesa skozi žrelo, nedolžne čebelice pa so mi v odgovor zabrenčale, kakor bi hotele povedati: »Tudi me čujemo nocoj, ko je sveta noč, in se veselimo rojstva sinu Onega, ki nas je ustvaril.«

Ded je to šumenje poslušal z vidnim zadovoljstvom, potem pa me je potegnil za rokav in mi zaupno začel govoriti:

»Vidiš fant, nocojnja noč je vsa skrivnostna! Mi ljudje niti ne slutimo, kaj se godi okrog nas. Živali se zbirajo po skrivenih kotih in se pogovarjajo s človeškimi glasovi in s človeškim razumom. — Tudi čebelice zborujejo in sklepajo, kako bodo delale in živele prihodnje leto, kako bodo znašale med in kako bodo zalogo branile od tatic iz sosednjih čebelnjakov. Vse se dogovore v sveti noči!

Čebelar v tem skrivnostnem času lahko svojim ljubljenkam tudi sam pokaže, kako

pridejo najlaže do medu in kako jim je močo svoje panje napolniti s sladko strdjo ob prav majhnem trudu.

O polnoči, ko done v cerkvi božične pesmi in daruje mašnik nekravovo božjo daritev za nas uboge zemljane, naj čebelar pohiti na vrt pred svoj čebelnjak. Ondi naj z lopato izreže kos rušine. To naj poškropi z blagoslovljeno vodo in pokadi z lesom izza cvetne nedelje. Če blagoslovljene vode nima pri rokah, naj uporabi lastno, kajti ta ima na sveti večer čudovito moč: celi rane in varuje urokov. Po blagoslovitvi naj rušino ponese pred žrela vseh svojih panjev. Tam naj skrivnostni čar zavije v robec in ga skrivoma poneše v tuji čebelnjak, o katemer želi, da bi ga njegove čebele izropale. Tam naj rušino, ne da bi ga kdo videl, položi v kak prazen panj, potem pa naj natihoma odide. Pri povratku naj hodi najkrajšo pot, kajti koder sedaj stopajo njegove noge, prav tod bodo potem letele čebele na rop in se s polnimi želodčki vrangle domov.

Ko je čebelar vse to srečno izvršil, lahko brez skrbi leže počivat, kajti v teku polletja bo nocojnji njegov trud bogato plačan: pri njem bo obilo medenih pogač, pri sosedu pa bosta čebele morila lakota in glad.«

Gledal sem deda začudeno, pred očmi pa so mi vstajali strahovi, da sem se boječe stiskal k njemu, dokler nisva bila zopet

Potem sem o tem skrivnostnem nasvetu razmišljjal ves večer. Rad bi bil resničnost dedovih napovedi preizkusil, toda si v tako zagonetni noči, ko se živali pogovarjajo in so na delu tudi podzemski sile, nisem upal izpod strehe na vrt. In tako dedovega čara še do danes nisem preizkusil.

Zdi se mi, da ded sam ni prav veroval v tako čarovnijo. Vem namreč, da je nikoli ni poskusil. Saj je bil poštenjak, ki nikdar ni maral sosedov oškodovati. Z osmimi križi obtezen je naposled vdano poromal tja, kjer je večna rajska pomlad.

Društvene vesti.

Skupni gospodarski list. Z okrožnico, ki jo je tajnik razposlal vsem podružnicam, je bilo istim naznanjeno, da bodo podružnice dobile še posebno okrožnico zaradi skupnega gospodarskega lista. To poročilo je sedaj natisnjeno v decembervski številki. Podružnice naj to poročilo obravnavajo na občnih zborih, naj o tem dobro razmišljajo in spopolnijo in storjene sklepe nemudoma sporoč glavnemu odboru.

Poziv
vsem članom in podružnicam Čebelarskega društva!

Banska uprava hoče v najkrajšem času uvesti enotno skupno glasilo za vse kmetijske stroke, torej tudi za čebelarstvo. Zadeva je važna. Sodbo o tej nameri bi praviloma moral izreči izredni občni zbor. Ker smo pa imeli letos že dva občna zpora in je vsak glede nato, da nimamo znižane voznine, združen z velikimi stroški, prosimo, naj o načrtu banske uprave razpravlja podružnični občni zbori, ki se bodo vršili letos v mesecu decembru ali najkasneje v januarju 1931. l.

Društveni odbor objavlja svoje stališče v današnjem listu v članku pod naslovom »Za skupen list in skupno društvo ali proti skupnemu listu in društvu.«

Prosimo vse člane, posebno pa še podružnične načelnike, naj dobro in slabo stran skupnega glasila in društva temeljito premislijo, izpopolnijo in predlože podružničnemu občnemu zboru.

Podružnice naj se svobodno odločijo in sklenejo ali so za skupen list in skupno društvo ali ne. Sklepi občnega zpora naj se nam takoj naznanijo.

Odbor.

Članske izkaznice. Odbor Čebelarskega društva je sklenil uvesti članske izkaznice. Te bodo natisnjene v »Slov. Čebelarju« v 12. letotošnji in 1. številki prihodnjega leta. Pozivamo člane, naj jih izrežejo, izpolnijo in predlože podružničnemu blagajniku pri plačanju članarine v podpis in žigosanje. Članske izkaznice bodo rabile čebelarjem kot pobotnice za plačano članarino in pri nakupu blaga pri našem blagovnem oddelku. Potrebne bodo tudi pri društvenem posredovanju za prodajo medu, ljubljanskim čebelarjem pa pri prevozu čebel v pašo.

Direktni člani naj jih sami izpolnijo. Pri uporabi naj se izkažejo še z odrezkom poštne položnice o plačani članarini.

Izkaznice so natisnjene na 3. strani ovoja »Slov. Čebelarja.«

Odbor.

Pravilnik

Banske uprave o podelitevi podpor za pospeševanje čebelarstva.

Za pospeševanje čebelarstva podeljuje kr. banska uprava dravske banovine sledeče podpore:

1. Čebelarskim podružnicam za nabavo čebelarskih strojev in orodja, ki je potrebno pri obdelavi medu in voska in razkuževanju okuženih panjev.

K nabavi navedenih strojev in orodja prispeva kr. banska uprava dve tretjini kupne cene, pod pogojem, da je na ta način nabavljeno orodje za uporabo na razpolago vsem čebelarjem-članom proti primerni odškodnini za vzdrževanje istega.

Za druge svrhe se podružnicam podpore ne podeljujejo.

2. Posameznikom se za pod 1. omenjene svrhe podpore načelno ne podeljujejo, pač pa podeljuje kr. banska uprava v razmerju razpoložljivih sredstev mladim čebelarjem začetnikom vzorno izdelane A-Ž panje.

3. Za vzorno urejena čebelarstva se razpiše vsako leto več nagrad. To nagrado pa dobi isti čebelar lahko le enkrat.

4. Čebelarjem, ki se pečajo s smotreno plemensko vzrejo matic v večjem obsegu, podeljuje kr. banska uprava primerne podpore. Čebelarjem, trgovcem, ki se bavijo s trgovino z živim čebelami, se tovrstne podpore ne podeljujejo.

Zapisnik

seje ožjega odbora osrednjega društva v Ljubljani, ki se je vršila dne 29. oktobra 1930.

Navzočni: g predsednik Verbič, gg. Arko, Babnik, Bukovec, Raič in Dermelj. G. Okorn je odstotnost opravičil.

G. predsednik je pozdravil navzočne gg. odbornike in ugotovil sklepčnost. Javil je odborudaja bil naš g. urednik Bukovec izvoljen od osješkega čebelarskega društva za častnega člana. V imenu odbora mu je na tem odlikovanju najsrcenejše čestital.

Tajnik je prebral zapisnik zadnje seje, ki ga je odbor odobril. Nato je podal še poročilo o stroških za zadnji tečaj o kužnih boleznih, ki se je vršil dne 19. in 20. septembra 1930.

Čital je tudi došle dopise. Glede dopisa in članka g. Kobala je odbor odobril stališče g. urednika, ki zaradi neprimerne vsebine članka ni priobčil v »Slov. Čebelarju«. Sklenil pa je, da se bo Kobalov članek »Poziv čebelarjem« še enkrat obravnaval pri seji širšega odbora.

Tajnik je poročal, da je dobil od švicarskega čebelarskega društva pravila za zavarovanje čebelarjev, ki jih bo odbor pozneje vzel v pretres. G. Bukovec je k temu pripomnil, da bo tudi zavarovalnica Dunav v Ljubljani poslala društvu svojo ponudbo zaradi zavarovanja čebelarjev proti raznim nezgodam.

Tajnik je prebral poročilo o anketi, ki jo je sklicala banska uprava zaradi izdajanja skupnega gospodarskega lista. K poročilu je dodal g. predsednik še svoje poročilo in poudarjal vse neugodnosti, ki bi zadebla izvedba te akcije naše društvo zlasti pa blagovni oddelek podružnice, sploh delo za napredok čebelarstva.

Odbor je sklenil, da se zaradi te velevažne zadeve sklice seja širšega odbora, ki naj jo temeljito pretrese in odloči, ali naj se sklice izreden občni zbor ali ne. Seja širšega odbora se je sklicala na dan 9. nov. ob pol 11 v sobi Sadarskega društva v Učiteljski tiskarni.

G. predsednik je podal poročilo o posredovanju pri prodaji medu. Omenil je, da se je za posredovanje prijavilo doslej 14 čebelarjev, le dva sta podala izjavo v zmislu članka, ki je bil objavljen v »Slov. Čebelarju«. G. predsednik je sestavil posebno okrožnico, s katero bo ponudil med naših članov raznim trgovinam, hotelom itd.

Za člane so potrebne članske izkaznice. Na predlog g. Bukovca je bilo sklenjeno, da se članske izkaznice natisnejo na ovoju »Slov. Čebelarja«. Izkaznice naj si člani sami izrežejo. Imele bodo veljavo le s potrdilom pristojne podružnice, da je članarina plačana.

Odbor je določil vodji blagovnega oddelka mesečni honorar za vodstvo oddelka.

Pri slučajnostih so bile obravnavane naslednje zadeve:

1. Oglas v »Slov. Čebelarju« veliki po 50 cm² se po 20— Din za enkratno objavo. Takse za oglase se bodo v kratkem natančno določile.

2. G. Arko je poročal, da potrebuje blagovni oddelek primerno skladische. Dobi se lahko v hiši, kjer je sedaj blag. oddelek, proti mesečni najemini 250— Din. G. Arko je predlagal, da se pro-

stor vzame v najem od 1. decembra t. l. dalje, ker ga blagovni oddelek nujno potrebuje in ker je prostor primerno suh za shranjevanje čebelarskih predmetov. Odbor je predlog sprejel. Pogodoval uredi s hišnim posestnikom g. Arko.

3. Podružnici v Mariboru se dovoli 10% popust ob računa za blago, ki ji je bilo dobavljeno l. 1929. Isto popust se ji dovoli tudi za poznejša naročila.

4. Tajnik naj prosi »Savez« za en izvod pravil, da jih bo društvo imelo na razpolago.

5. Zaradi članka, ki je bil priobčen v 9. štev. letosnjega »Pčelara«, se pošlje Savezu pojasnilo, zakaj se naš delegat ni udeležil seje Saveza, ki se je vršila ob priliki kongresa Čebelarskega društva v Osijeku.

6. G. Bukovec je poročal o anonimnem članku, ki je bil priobčen v letosnjem 11. štev. beograjskega »Pčelara« in je bilo v njem napadeno naše društvo zato, ker je objavil g. Bukovec v 10. štev. našega glasila članek »Ne pretiravajmo« kot oceno referata »Značaj pčelarstva u narodnoj ekonomiji«, čeprav je bil pisec podpisani s celim svojim imenom. Zadevo je izročil odbor g. prof. Raiču, da članek pregleda in odboru poroča. Nato bo odbor dal primeren odgovor.

7. Prof. Raič je predlagal, naj se sestavi propaganda brošurca o vrednosti medu. Predlog se bo še obravnaval pri prihodnjih sejah.

8. Dovolila se je poravnava računa g. Močniku, ki je kupil za opazovalnico v Guštajnu nov topomer za 70 Din.

9. Opazovalna postaja v Ptiju je bila odpovedana. G. predsednik je poročal o dolgoletnem delovanju g. Poliča za napredok opazovalnih postaj. Odbor mu je izrekel prisrčno zahvalo. Novo opazovalno postajo bo društvo skušalo ustanoviti v Leskovcu pri Krškem.

Podružnične vesti.

Občni zbor podružnice v Ribnici se bo vršil v nedeljo, dne 28. decembra t. l. ob 16. uri v gostilni pri Mikloviču z važnim dnevnim redom. Udeležba za vse člane obvezna.

Občni zbor čebelarske podružnice v Črni-Prevalje se bo vršil dne 21. decembra t. l. ob 9. uri v osnovni šoli z važnim dnevnim redom. — Čebelarji, udeležite se zborovanja polnostevilno.

Občni zbor čebelarske podružnice na Jesenkah bo v nedeljo, dne 14. decembra t. l. ob 15. uri na osnovni šoli, ki bo v zvezi s predavanjem o kužnih čebelnih boleznih. Zaradi izredne važnosti vabimo vse čebelarje, da se zborovanja udeleže polnostevilno.

Obračun članarine sem pretekli mesec razposlal vsem podružnicam. Prosim, da gg. blagajniki obračun pregledajo in zaostalo članarino takoj iztirjajo, da mi bo mogoče račune do konca leta urediti.

Zaostala članarina. Leto gre h koncu. Vse zamudnike prosim, da poravnajo zaostalo članarino.

Občni zbor podružnic.

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odborovo sejo v torek, dne 9. decembra t. l. v običajnem lokalu in času.

Podružnica za Maribor in okolico bo imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 21. decembra ob 10 v osnovni šoli na Ruški cesti po običajnem dnevnem redu. Čebelarji, udeležite se občnega zabora in pripeljite tudi neorganizirane člane!

Podružnica Rogatec in okolica bo imela letni občni zbor v nedeljo, dne 7. decembra ob 9 pri Spornu. Člani, pridite in prinesite obenem članarino!

Predsednik Stefanciosa.

Podružnica na Breznici bo imela občni zbor v nedeljo, dne 28. decembra ob 10 dopoldne v poslopnju osnovne šole z običajnim dnevnim redom. Udeležite se občnega zabora redno vsi in pripeljite s seboj še one, o katerih mislite, da bi pristopili.

Svetotroška podružnica bo imela redni občni zbor dne 21. decembra. Vabijo se vsi člani in nečlani k obilni udeležbi. Ploj Matija, predsednik.

Podružnica v Škofiji Loki bo imela svoj občni zbor dne 7. decembra ob 9 dopoldne v prostorih hotela Ljubnik z običajnim sporedom. K obilni udeležbi vabi Žontar Ivan, predsednik.

Podružnica za Poljansko dolino v Poljanah nad Škofijo Loko bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 7. decembra ob pol 8 zjutraj v šoli v Poljanah, na katerega ste vsi člani vabljeni.

Pintar.

Novomeška podružnica bo imela dne 7. decembra t. l. ob 9 dopoldne na Grmu v prostorih kmetijske šole svoj redni občni zbor s tem-le dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo predsednika, 3. Poročilo tajnika in blagajnika. 4. Poročilo revizorjev. 5. Poročilo delegatov o občnem zboru v Celju. 6. Razgovor o zadrugi. 7. Volitev odbora, revizorjev in delegatov. 8. Slučajnosti. 9. Predavanje »Prva čebelarska opravila spomladis«.

Članstvo kakor tudi čebelarje vljudno vabi odbor, posebno še zato, ker se bo vsak član lahko osebno prepričil iz revizijskega poročila, kako je delovalo v pretekli dobi naše čebelarsko društvo v Ljubljani. Puš, predsednik, Lilija, tajnik.

Podružnica v Tacnu bo imela občni zbor na dan sv. Štefana, dne 26. decembra ob 14 pri Ivanu Snoju, z običajnim dnevnim redom. Vabljeni vsi čebelarji.

Martin Medved, tajnik.

Podružnica za Celje in okolico bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo 14. decembra ob pol 3 popoldne v posvetovalnici okoliške občine na Bregu pri Celju. Za polnoštevilno udeležbo prosi odbor.

Podružnica v Makolah bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 14. decembra po prvi sv. maši v I. razredu osnovne šole. Razen običaj-

nega dnevnega reda bo najbrž tudi predavanje priznane čebelarskega strokovnjaka.

Podružnica v Središču ob Dravi bo imela svoj redni letni občni zbor dne 8. decembra t. l., to je na praznik brezmačežnega spočetja, in sicer ob 2 popoldne v gostilni Horvat v Središču. Dnevni red običajen. Člani podružnice se najvljudnejne vabijo, da se občnega zabora polnoštevilno udeleže in pripeljejo s seboj tudi nečlane čebelarje.

Lovrec, tajnik.

Kamniška podružnica ima občni zbor v soboto, dne 27. decembra (Šentjanžev dan) ob pol 10 dopoldne v restavraciji Cerar v pritličju. Po občnem zboru bo predaval g. Avgust Bukovec.

M. Žargi, predsednik.

Podružnica Stoperce pri Rogatcu bo imela dne 8. decembra 1930 ob 9 dopoldne v šolskem poslopu v Stopercah svoj redni letni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Volitev novega odbora. 3. »O prezimovanju čebel« (poroča predsednik Ignac Lampret). 4. Predlogi.

Čebelarska podružnica za Ljubljano in okolico vabi prav vse svoje člane, da v lastnem interesu polnoštevilno prisostvujejo in sodelujejo na letošnjem podružničnem rednem občnem zboru, kateri se bo vršil v nedeljo, dne 14. decembra 1930 ob 10 dopoldne na drž. moškem učiteljišču v Ljubljani, Resljeva cesta. Poleg običajnega dnevnega reda bo v razpravi tudi točka o združitvi vseh kmetijskih listov, odnosno društev, v en kmetijski list, odnosno društvo.

Podružnica za Ormož in okolico bo imela občni zbor dne 26. decembra 1930 po rani službi božji v šoli pri Veliki Nedelji.

Predsednik.

Drobiž.

O uvedbi enotnih panjev v Jugoslaviji so razpravljali na letosnjem čebelarskem kongresu v Osijeku. To je prav razveseljiv pojav in ga pozdravljamo prav prisrčno. Čebelarji čujejo o takih razpravah zelo radi. Vsi so pokonci, kadar gre za panje! Razume se, da se ob takih prilikah porajajo najrazličnejši nazori in nasveti, ki čestokrat napravijo celo bojevito razpoloženje.

»Srpsko pčelarsko društvo u Beogradu« skuša uveljaviti Dadantov panj z enakim plodiščem in mediščem. Te panje razpostavljajo na planem. Dalmatinski čebelar Anton'oli je pa za uvedbo panja svojega sestava, tako zvane jugoslavene (= Zanderjev panj). Zdi se pa, da ta panj nima nade, da bi si ga osvojila večina čebelarjev, ker ima premajhno plodišče, oziroma prenizke satnike (40×20). Posledica tega je, da čebele skoraj ves med odlagajo v medišču. To je nevarno zlasti, ako čebelari v takih panjih grabežljiv čebelar, ki rad čebele preveč skubi.

Vsekakor imajo bodočnost panji s satniki večje mere in vse kaže, da se bo v Srbiji končno uveljavil Dadantov panj s satniki z mero 40×30 cm.

Čebelarski trgovec Ritzmann pa je vojvodinskim čebelarjem v najnovejšem času začel priporočati izredno velike panje, ki imajo v plodišču 10 satov z mero 65×30 cm, v medišču pa 20 satov z mero 40×20 cm. Ta orjaški panj je primeren zlasti za čebelarja z bujno fantazijo. Seveda pravi Ritzmann, da je to najboljši in najmodernejši panj in da so z njim dosegli krasne uspehe na Češkoslovaškem in Ogrskem. Ne bi bilo čudno, ako bi ga ne sprejeli tudi jugoslovanski čebelarji z razprtimi rokami. Glede tega panja pripominjam, da je njegova najboljša stran vsekakor — kupčija, oziroma špekulacija na žepe nerazsodnih čebelarjev.

Na osješkem Kongresu je neka znana čebelarska avtoriteta zavrgla tudi A. Ž. panj. Tisti gospod je trdil, da slovenski čebelarji samo tulijo, koliko imajo medu, odkar čebelarijo z A. Ž. panjem, pokazati ga pa ne morejo. Skliceval se je na osješko razstavo, kjer ni bilo niti kozarca slovenskega medu. To je temu čebelarju služilo za dokaz, da nimamo medu in da je A. Ž. panj malo vreden. Ker je ta gospod priznana velika zvezda na jugoslovanskem čebelarskem nebnu, mora že res biti,

kar trdi, in mu prav od srca privoščimo njegovo nedolžno veselje. Nekaterim je vsaka kost dobra, samo da glodajo! Nas ne smejo take malenkosti motiti. A. Ž. panj je dober, skrbeli pa bomo tudi v bodoče, da bodo za njim stali dobri, praktični čebelarji, pa bo vse v redu. Dosedanji uspehi, ki smo jih dosegli, so brez dvoma trdno zagotovilo za lepo bodočnost slovenskega čebelarstva in najlepši dokaz, da smo na pravem potu.

Cena vosku je v zadnjem času še bolj padla. Trgovci ga plačujejo po 35 do 40 Din kg, kakršen je pač.

Izredno nizke cene rozinam tako vplivajo na porabo medu. Dokler so bile drage, so ljudje rajši kupovali med za pecivo, sedaj pa ravno narobe.

Pozni odgon trofov. Ko sem letos pripeljal čebele z ajdove paše, so še imeli vsi panji mnogo trofov. Odganjati so jih začele čebele šele v prvi polovici oktobra meseca, pa ne s tako odločnostjo kakor običajno. Jahale so jih nekako za kratek čas. Še sredi novembra meseca so pri nekaterih panjih izletavalni troti. Vsekakor nekaj nenavadnega.

Ajdov med v keblih mnogo laže prodamcemu v pločevinastih posodah. Strjeni ajdovec je zelo trd in ga pri nadrobni prodaji težko iz globoke posode zajemamo. Tudi se posoda pri kopanju medu pokvari. Trgovci s specerjskim blagom rajši segajo po ajdovcu v keblih. Običajno zahtevajo keble po 15 kg, 20 kg in 25 kg. Med nalijem šele takrat, kadar je že napol zrnat, sicer se cedi med dogami. Keble moramo dobro nabiti. Ne smemo jih izpirati, ker potem niso več za rabo. K vsakemu keblu spada tesen pokrov. Skozi luknje v ročkah vtaknemo čvrsto palico, ki drži pokrov. Med v keblih prodajamo brutto za netto, torej si rovo težo za čisto težo. Starih keblev ne moramo jemati nazaj. Tak je trgovski običaj pri trgovini z imenom v lesenih posodah.

Orjaški roj. Na nekem samostanskem vrtu v Svici je letos neko dopoldne izrojilo kar 8 panjev. Vsi roji so se usedli skupaj na drevesce v bližini čebelnjaka. Iz tega nenavadnega roja so napravili 14 močnih prašilčkov in 2 roja po 4½ kg.

Ljubeznostvi »Pčelara«. V 10. štv. letosnjega »Sl. Č.« je bil objavljen moj članek »Ne pretiravajmo!« Članek sem podpisal s svojim celim imenom. V 11. štv. beograjskega »Pčelara« pa mi je odgovoril neki anonimni čebelar (sic!). Odgovor je tako nezanimiv, da pri najboljši volji ne morem nanj reagirati, ker mi ni do tega, da bi metal bob ob steno. Ponavljam še enkrat, da je resnica o ugodnih jugoslovanskih čebelarskih razmerah sama na sebi

tako lepa, da je ni treba frizirati z bombastičnimi poročili. Samo za to je šlo, pa za nič drugega.

Eno pa je, česar v beograjskem odgovoru ne morem prezreti, namreč, da je uredništvo »Pčelara« dopustilo, da je njegov anonimni sotrudnik pod taknil avtorstvo moga članka — Čebelarskemu društu za Slovenijo, pod taknil z očitno zlothotnim namenom. Na to dejanje, ki je zelo značilno za anonimnega avtorja, bo treba na primeren način odgovoriti.

Avgust Bukovec.

Lep zgled. Sporočilo se nam je, da je neki velečebelar nedavno prodal nekemu konsumnemu društvu v neposredni bližini Ljubljane ajdov med po 8 Din kg. Ta cena je tako nizka, da pred vojno nismo dobili za ta denar niti navadne medarske godle. Pa pravijo, da se moramo pripraviti še na slabše. Mislimo, da slabše že ne more biti in da se bo glede ceni moralno obrniti na bolje, sicer bo vsega konec.

Deputacija Čebelarskega društva za Slovenijo se je poklonila gospodu ministrskemu predsedniku generalu Živkoviću ob priliki njegovega nedavnega obiska Ljubljane. Izročila mu je spomenico o najbolj perečih čebelarskih zadevah in ga prosila pomoči. Gospod ministrski predsednik je deputaciji obljubil, da bo storil, kar je v njegovih močeh, da se ugodi upravičenim željam čebelarjev.

Cudna trditev! Deputacija čebelarjev je letos intervenirala pri ljubljanskem mestnem magistratu zaradi znižanja trošarine na med. Odpavili so jo s prijazno pripombo, da trošarina ni velika glede na dejstvo, da prodajajo čebelarji med po 30 Din kg... Deputacija je kar okamenela, ko je slišala to novico. Magistratni gospodje so imeli mnogo truda, preden so jo obudili k življenu.

Česa je našim čebelarjem najbolj treba? Praktičnega pouka, praktičnega štiva! Na to se moramo pri pisanku člankov pred vsem ozirati. Čim preprosteje obdelamo kako snov, tem večji učinek dosežemo. Baš zaradi učinka (recimo napredka!) pa pišemo. Izogibajmo se dolgih razprav, ki se jih povprečni čitatelj nerad loti. Skrbimo pa tudi za štivo veselje čebelarske vsebine, kajti tudi takega je Sl. Č. treba. Saj smo čebelarji ljudje veselega značaja in radi slišimo kako šegavo ali pa hudomušno.

Na sklad za čebelarski dom smo popolnoma pozabili. Nihče več se ne spomni, da bi po svojih močeh prispeval, da bi prej ali slej postavili skromen dom slovenskemu čebelarsvu, kjer bi dobili zavetje naše društvo, blagovni oddelek, delavnica za satje, skladišče

za med, čebelarski muzej, knjižnica i dr. Saj nihče ne misli na kako palačo, kajti nespatno bi bilo denar vtakniti v drago stavbo. Skromna streha nam je pa potrebna, ako hočemo uresničiti, kar nam je pri srcu in kar mislimo, da bi bilo v korist našemu čebelarstvu. Ob dobrih letinah naj se spomnijo društvenega doma pred vsem tisti čebelarji, ki na debelo zajamejo medeno blagodat in naj se primerno oddolže za dobrote, ki jih jim nudi naša zemlja. Ni plemenito samo jemati, pa ničesar datil! Malih čebelarjev se pa niti ne upamo spomniti na prispevke za dom. Ti bodo že sami od sebe storili svojo dolžnost, saj so jo tudi doslej storili.

Prispevke je pošiljati osrednjemu društvu. Imena darovalcev bomo objavili.

Razpored zimske zaloge v A. Ž. panju je odločilen za dobro ali pa slabo prezimovanje čebelne družine. Pripeti se, da so stranski sati v plodišču do tal zaneseni z medom, v sredini gnezda pa je živeža komaj do božiča. Zato se ne smemo zanašati samo na sliko, ki nam jo pokažejo prvi trije, štirje stranski sati. Nekateri panji imajo zimsko zalogu bolj na eni strani plodišča, na drugi pa obsedajo čebele skoraj samo prazno satje. Nabito polna medišča po končani jesenski paši še niso jamtvo, da ima panj tudi v plodišču dovolj medu. Nekateri panji se med ajdovo pašo tako zaležejo, da potisnejo ves med v medišče in na stranske štiri sate v plodišču, po končani paši, ko se zlega poleže, je pa srednjih pet satov v plodišču skoraj praznih.

Vesten čebelar mora jeseni plodišče dobro pregledati, pa bo marsikaj opazil, na kar niti ni mislil. Prelahke medene sate v plodišču moramo zamenjati s težjimi, pa tudi pretežke z lažjimi. N. pr. ako ima panj v plodišču ob straneh po 2 posebno težka sata, je samo v teh ($4 \times 2\cdot50$ kg) 10 kg medu. Ako ima tudi v srednjih petih satih po 1·50 kg, ima v celoti 17–18 kg čiste zaloge. Takemu panju lahko vzamemo en težek stranski sat in ga nadomestimo z lažjim ali pa s praznim, pa bo imel še vedno dovolj. Plemenjak pa mora imeti 15 kg zimske zaloge, zlasti v krajih, kjer ni izdatne pomladanske paše do maja meseca.

Jesensko tehtanje satov v plodišču oziroma celega gnezda priporočamo zlasti čebelarjem, ki še nimajo dovolj izkušenj, da bi na oko presodili množino zimske zaloge. Vse sate v plodišču zložimo lepo po vrsti na kozico in jih iztehtamo. Od surove teže odbijemo težo kozice (ca. $2\frac{1}{2}$ kg), težo čebel (ca. 2 kg) in težo

satja. 9 mladih praznih A. Ž. satov tehta s satniki vred 4–5 kg, 9 starejših pa 8–10 kg. Baš na starost satja moramo zlasti paziti pri ugotavljanju zimske zaloge. Ako tehta vse plodišče brez kozice n. pr. 22 kg in je satje že več let staro (črno), moramo računati čisto težo samega satja na 8 kg, s čebelami vred pa na 10 kg. Čistega medu ima tedaj panj le 12 kg, to pa je do maja meseca prihodnjega leta premalo. Dodati mu moramo najmanj 3 kg, če ne jeseni, pa spomladi.

Ako pa ima panj samo mlado satje, ki je staro kvečjemu 2–3 leta, računamo težo suhega satja in čebel na 6·50 kg (9 satov po $\frac{1}{2}$ kg, čebele 2 kg). Ako tehta plodišče s takim satjem 22 kg, vsebuje (22 kg manj 6·50 kg) približno 16 kg čistega medu (in obnožine). Tak plemenjak dobi brez nadaljnjega »listek za klobuk«.

Slovenski čebelarji in kongresi »Saveza«. Beograjski »Pčelar« se je v letošnji 10. štev. skopal nad slovenske čebelarje in jih pošteno okral zaradi abstinenca na zborovanju »Saveza«. Niti v Skoplju l. 1929. niti v Osijeku l. 1930. ni bilo niti enega slovenskega čebelarja. »Pčelar« pripominja, da slabo gmotno stanje našega društva ni nikako opravičilo za ta greh in da je dolžnost vsakega društva, da prisostvuje po svojih delegatih sejam in občnim zborom »Saveza«.

Menda zato, ker ni bilo tudi na letošnjem zborovanju »Saveza« nikakega Slovenca, so izpodnesli slovenskemu odborniku stolček I. oziroma II. podpredsednika. Malenkost!

Pozor trgovci s čebelami! Nova francoska naredba o zatiranju čebelnih kužnih bolezni z dne 3. julija t. l. določa, da je smatrati gnilobo, grinjavost in nosemo za kužne bolezni.

Clen 10. te naredbe pravi: Čebele in matice, med in vosek v kakršnikoli obliki se ne smejo v Francijo uvažati, ako niso posiljke opremljene z uradnimi izpričevali o izvoru in zdravju blaga. Upravna oblast tiste države, iz katere izvira blago, mora izdati izpričevala in potrditi, da tam, odkoder je blago, najmanj šest mesecev ni bilo kake zgoraj omenjene kužne bolezni.

Listnica uredništva.

Vesele božične praznike želimo vsem gg. sotrudnikom, čebelarskim prijateljem in sploh vsem slovenskim čebelarjem — vsem brez izjeme.

K N J I Ž E V N O S T

Učbenik angleškega jezika. (Sestavil J. M. V Ljubljani, 1930. Založila Jugoslovanska knjižarna.) — Napisled smo Slovenci dobili svoj prvi učbenik angleškega jezika, ki odgovarja popolnoma našim potrebam in je z jezikovnega vidika skrbno, točno, za učenca angleškega jezika pa kar moči prikladno, sijajno uporabno delo. — Važnost znanja angleškega jezika postaja za nas Slovence vsak dan večja. Ne le radi razširjenja našega kulturnega zanimanja za angleški svet, ampak tudi radi vedno večjega razmaha naše izvozne trgovine in vedno novih potreb naše uvozne trgovine nam je znanje angleškega jezika zmerom večje važnosti. Nazadnje pa izpoljuje novi Učbenik angleškega jezika zelo občutno vrzel v organizaciji našega izseljevanja, ki je še vedno ponajveč usmerjeno v dežele, kjer je znanje angleškega jezika skoraj neobhodno potrebno. Z izdajo tega učbenika je torej ustrezeno v največji meri ne le tistim, ki se zanimajo iz ambicije za angleški jezik in za angleško kulturo — in že teh je precejšnje število med nami — marveč tudi prav nujnim praktičnim potrebam našega naroda v trgovskem in izseljeniškem oziru. — Največje hvale vredno je dejstvo, da nam je založnica dala s tem učbenikom ne le zelo potrebno, marveč tudi razmeram v polni meri in v vsakem pogledu dočela odgovarjajočo knjigo, ki se more enako pohvaliti tako s strokovnega kakor tudi s praktičnega stališča. — Razdelitev snovi je

sledeča: Glasoslovje (Splošno, Glasovi v vezanem govoru, Pravopis, Ločila); Obliskoslovje (Clen, Samostalnik, Sklanjatev, Pridenvnik, Zaimek, Stevnik, Glagol, Pomožni glagoli, Pomankljivi glagoli, Obrazec angleške spregatve, Predlog, Prislov, Veznik, Medmet). Po tej slovniški snovi, ki je kar moči pregledno in nazorno obdelana — pri tem moramo omeniti praktično in točno transkripcijo izgovarjave — in ki učenca seznanja ne le z osnovnimi pojmi jezika, velevažno, dasi malenkostno podrobnost, vsebuje knjiga še posebno važno poglavje: Ameriška angleščina (Splošne pripombe, Razlike v izgovarjavi, Razlike v pravopisu, Ameriški besedni zaklad), ki bo najbolj dobrodošlo izseljencem v Ameriko, pa tudi vsakemu, kdor se z ljubeznijo zanima za ameriško slovstvo, ki je prepojeno z amerikanizmi. — Skrbno in s popolno transkripcijo izgovarjave pod besedilom so sestavljene vaje, ki bodo učencu angleškega jezika dragocen pripomoček do hitrega in točnega znanja, zlasti ker so opremljene s popolnim slovarčkom, ki obsegata vse v vajah nahajajoče se angleške besede. — Skratka, prejeli smo knjigo, ki smo nanjo že dolgo čakali in predjetni založnici, ki nam je darovala v vrsti jezikovnih in dobrih sredstev za učenje tujih jezikov, moramo biti za to najnovejšo knjigo posebno hvaležni. — Učbenik velja vezan 64 Din, broširan pa 50 Din.

Nadaljevanje na drugi strani.

Izreži in predloži podružničnemu blagajniku v podpis, kadar plačaš članarino.

ČLANSKA IZKAZNICA za leto 1931.

Gospod

je član »ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO« -

podružnice ..... in je plačal čla-

narino za l. 1931.

Predsednik:

Blagajnik:

M. Humek: Domači vrt. Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Pojasnjeno s 102 podobama in 2 barvanima slikama. **Druga predelana in pomnožena izdaja.** Ljubljana, 1930. Založila Jugoslovanska knjigarna. — Kako nujno potrebno nam je kratko, a zato vendarle izčrpno in vsestransko uporabno delo višjega sadjarskega nadzornika M. Humecka o negi domačega vrta, dokazuje že dejstvo, da je knjiga doživela v razmeroma kratkem času drugi natis. — Nova izdaja se odlikuje v vsakem pogledu: vsebinsko je temeljito razširjena in izpopolnjena, podob je kar 33 več nego v prvi izdaji, ako sploh ne štejemo obeh barvnih slik; papir je izvrsten in vsa zunanja oprema knjige je trpežnejša,

tako da smo skratka lahko ponosni, da jo imamo. — Po uvodnih besedah, pri katerih je važno poglavje: Temeljni pojmi o živiljenju rastlin, je razvrščena tvarina na dva dela: **Splošno vrtnarstvo**, ki obsega poglavja o uredbi domačega vrta, o pripravi zemlje in gnojenju ter o glavnih vrtnarskih delih; **Posebno vrtnarstvo** s poglavji o zelenjadarstvu (posebno močno razširjeno in izpopolnjeno v novi izdaji!), o sadnem drevju na domačem vrtu, o okrasitvi vrta, o gojitvi sobnih rastlin ali lončnic ter o vrtnarskih opravilih v posameznih mesecih. — Knjiga obsega 234 strani velike oblike ter velja broširana 42 Din, v celo platno vezana 54 Din. — Naroča se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.